

Rada
Európskej únie

V Bruseli
(OR. en)

5383/23
ADD 2

Medziinštitucionálny spis:
2022/0388(NLE)

UK 10
ENER 20

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet: ROZHODNUTIE RADY o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať v rámci Osobitného výboru EÚ a Spojeného kráľovstva pre energetiku zriadeného Dohodou o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej, pokiaľ ide o dojednania o obchodovaní s elektrinou medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom

Príloha I-A

Predbežné odporúčanie Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre energetiku prevádzkovateľom prenosových sústav EÚ pre elektrickú energiu z 22. januára 2021, pokiaľ ide o prípravu technických postupov na výpočet a pridelovanie prenosových kapacít na zabezpečenie efektívneho obchodovania prostredníctvom elektrických prepojovacích vedení podľa Dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom

EURÓPSKA KOMISIA

GENERÁLNE RIADITEĽSTVO PRE ENERGETIKU

[odosielateľ]

V Bruseli 22. januára 2021

[adresát v ENTSO pre elektrinu]

Predmet: Vypracovanie návrhu technických postupov na výpočet a pridelovanie prenosových kapacít na zabezpečenie efektívneho obchodovania prostredníctvom elektrických prepojovacích vedení podľa dohody o obchode a spolupráci

Vážená pani/Vážený pán [adresát],

ako iste viete, Dohoda o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej (ďalej len „dohoda“) bola podpísaná 30. decembra 2020 a predbežne ju zmluvné stany vykonávajú od 1. januára 2021.

Podľa článku ENER.19 dohody musia Únia a Spojené kráľovstvo zabezpečiť, aby ich prevádzkovatelia prenosových sústav spolupracovali na príprave technických postupov v niekoľkých oblastiach vrátane používania prepojovacích vedení, ak to odporučí Osobitný výbor pre energetiku. Počas rokovaní sa Únia a Spojené kráľovstvo dohodli, že je vhodné, aby sa niektoré z týchto technických postupov vypracovali teraz a pred začiatkom činnosti Osobitného výboru pre energetiku. Od siete ENTSO pre elektrinu sa preto žiada, aby vypracovala návrh technických postupov na výpočet a pridelovanie prenosových kapacít s cieľom zabezpečiť efektívne obchodovanie prostredníctvom elektrických prepojovacích vedení. Keď sa Osobitný výbor pre energetiku stane funkčným, bude sledovať všetku činnosť súvisiacu s vývojom technických postupov.

Návrh technických postupov by sa mal zaoberať výpočtom kapacity a pridelovaním kapacity vo všetkých relevantných časových rámcoch.

Cieľom tejto žiadosti je uplatniť aspekty článkov ENER.13, ENER.14 a ENER.19 dohody vo vzťahu k efektívnemu využívaniu elektrických prepojovacích vedení a mala by sa chápať v tomto kontexte. Technické postupy by predovšetkým nemali zahŕňať ani znamenať účasť prevádzkovateľov prepravných sústav Spojeného kráľovstva na postupoch Únie týkajúcich sa pridelovania kapacity a riadenia preťaženia.

Sieť ENTSO pre elektrinu by mala vypracovať tieto technické postupy v spolupráci s prevádzkovateľmi prenosových sústav Spojeného kráľovstva pre elektrinu v kontexte spolupráce ustanovenej v memorande o porozumení, ktoré bolo uzavreté s cieľom uplatniť aspekty článku ENER.19 dohody.

Podrobnejšie informácie o tom, čo by sa malo zahrnúť do návrhu technických postupov, sú uvedené v prílohe 2 (výpočet kapacity), prílohe 3 (pridelovanie kapacity) a v prílohe 4.

Konkrétne pokiaľ ide o výpočet kapacity a pridelenie kapacity pre denný časový rámec, žiadame o vypracovanie cieľového modelu denného objemu, ktorý by vychádzal z konceptu tzv. multiregionálneho prepojenia voľného objemu, ktorý je v súlade s článkami ENER.14, ENER.19 a prílohou ENER-4 k dohode; v súlade s týmito ustanoveniami by sa s tým malo začať prednostne. Príloha ENER-4 k dohode je uvedená aj v prílohe 4 k tomuto listu.

V časti 2 prílohy ENER-4 k dohode sa stanovuje lehota prípravy technických postupov pre denný časový rámec. Dátumy uvedené ďalej vychádzajú z tejto lehoty, ktorú sme v súlade s článkom FINPROV.11.3 dohody vypočítali od 1. januára 2021, t. j. od dátumu predbežného vykonávania dohody.

V snahe podporiť prípravu cieľového modelu denného objemu a v súlade s prílohou ENER-4 žiadame dokončiť náčrt návrhov a analýzu nákladov a prínosov s cieľom posúdiť pridanú hodnotu cieľového modelu do 1. apríla 2021. Náčrt návrhov a analýza nákladov a prínosov by sa mali vypracovať v súlade s prílohou 5 k tomuto listu.

Žiadame, aby boli návrhy technických postupov predložené Agentúre pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ďalej len „agentúra“) na vyjadrenie stanoviska. Predtým žiadame sieť ENTSO pre elektrinu, aby uskutočnila príslušné konzultácie s účastníkmi trhu o návrhu technických postupov. Po prijatí stanoviska Vás žiadame, aby ste ho spolu s návrhom technických postupov predložili Osobitnému výboru pre energetiku v dostatočnom časovom predstihu, aby sa mohli vykonať do 1. apríla 2022.

Pokiaľ ide o výpočet a pridelovanie kapacity pre iné časové rámce, než je denný časový rámec, vyzývame sieť ENTSO pre elektrinu, aby navrhla harmonogram na vypracovanie návrhu technických postupov

Kópiu tohto listu odosielať svojmu partnerovi na Ministerstve pre podnikanie, energetiku a priemyselnú stratégiu Spojeného kráľovstva, ktorý zasiela zodpovedajúci list PPS Spojeného kráľovstva pre elektrinu; táto kópia je súčasťou prílohy 1 k tomuto listu.

S úctou

[podpis odosielateľa]

Kópia

Ministerstvo pre podnikanie, energetiku a priemyselnú stratégiu

Príloha 1

List od [odosielateľ] na Ministerstve pre podnikanie, energetiku a priemyselnú stratégiu Spojeného kráľovstva adresovaný PPS Spojeného kráľovstva pre elektrinu

Príloha 2 Výpočet kapacity

V návrhu technických postupov by sa mali stanoviť podmienky a metódy pridelovania kapacity prepojenia, ktorú možno následne sprístupniť na trhu.

Táto kapacita by sa mala vypočítať koordinovaným spôsobom po celej dĺžke elektrických prepojovacích vedení.

Kapacity by sa mali maximalizovať po celej dĺžke elektrických prepojovacích vedení. Táto požiadavka by mala:

- zohľadniť povinnosti PPS dodržiavať bezpečnostné normy spoľahlivej prevádzky sústavy,
- rešpektovať hranice ponukovej oblasti v rámci EÚ a Spojeného kráľovstva stanovené v príslušných vnútroštátnych rámcoch,
- umožniť PPS EÚ splniť požiadavku poskytovať aspoň 70 % svojich kapacít na hraniciach ponukových oblastí v rámci EÚ, ako sa stanovuje v článku 16 ods. 8 nariadenia (EÚ) 2019/943,
- zabezpečiť nediskrimináciu medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav v Únii a Spojenom kráľovstve pri výpočte kapacity,
- byť podporovaná koordinovaným procesom nápravných opatrení po celej dĺžke elektrických prepojovacích vedení vrátane redispečingu a protiobchodu,
- byť podporovaná dohodou o rozdelení nákladov medzi PPS zmluvných strán v súvislosti s redispečingom a protiobchodom.

Pokiaľ je to technicky možné, PPS zmluvných strán započítavajú požiadavky na kapacitu všetkých tokov elektriny v opačnom smere v elektrických prepojovacích vedeniach tak, aby využili maximálnu kapacitu prepojovacích vedení.

Pokiaľ ide o výpočet kapacity, PPS by mali uverejňovať aspoň:

- ročne: informácie o dlhodobom vývoji prenosovej infraštruktúry a jeho vplyvu na cezhraničnú prenosovú kapacitu,
- mesačne: prognózy prenosovej kapacity dostupnej pre trh zostavené mesiac vopred a rok vopred, pričom zohľadnia všetky relevantné informácie, ktoré sú k dispozícii PPS v čase výpočtu prognózy (napr. vplyv letných a zimných období na kapacitu vedení, údržbu sústavy, dostupnosť výrobných jednotiek atď.),
- týždenne: prognózy prenosovej kapacity dostupnej pre trh zostavené týždeň vopred, pričom zohľadnia všetky relevantné informácie, ktoré sú k dispozícii PPS v čase výpočtu

prognózy, ako je predpoveď počasia, plánovaná údržba sústavy, dostupnosť výrobných jednotiek atď.,

- denne: prenosovú kapacitu dostupnú pre trh stanovenú deň vopred a vnútrodenne pre každú trhovú časovú jednotku, pričom zohľadnia všetky určenia zosaldované deň vopred, harmonogramy výroby stanovené deň vopred, predpovede dopytu a plánovanú údržbu sústavy,
- celkovú kapacitu, ktorá už bola pridelená, na trhovú časovú jednotku a všetky relevantné podmienky, za ktorých je možné využívať túto kapacitu (napr. aukčná zúčtovacia cena, záväzky týkajúce sa spôsobu využívania kapacity atď.) s cieľom identifikácie akejkoľvek zostávajúcej kapacity,
- pridelenú kapacitu čo najskôr po každom pridelení, aj s uvedením zaplatených cien,
- celkovú využívanú kapacitu na trhovú časovú jednotku okamžite po určení,
- čo najbližšie k reálnemu času: súhrnné realizované obchodné a fyzické toky na trhovú časovú jednotku vrátane opisu účinkov akýchkoľvek nápravných opatrení, ktoré prijali PPS (ako napríklad krátenie) na vyriešenie problémov sústavy,
- relevantné informácie na posúdenie toho, či kapacita elektrického prepojovacieho vedenia bola vypočítaná a pridelená spôsobom, ktorý je v súlade s dohodou medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom.

Príloha 3 Pridelovanie kapacity

V návrhu technických postupov by sa mali stanoviť podmienky a metodika pridelovania prepojovacej kapacity trhu na tieto časové rámce:

- forwardový,
- denný,
- vnútrodený.

Pre každý časový rámec by metodika mala:

- zabezpečiť koordinované aukcie pre všetky elektrické prepojovacie vedenia,
- obsahovať pravidlá určenia, obmedzenia, garantovateľnosti, náhrady, prevodu a vrátenia získaných prenosových kapacít, ako aj pravidlá pre záložné postupy a odškodnenie v prípade obmedzenia,
- zahŕňať pravidlá rozdeľovania príjmu z preťaženia,
- zakázať prevádzkovateľom prenosových sústav účtovať vyvolávacie ceny v prípade, že na elektrických prepojovacích vedeniach nedochádza k preťaženiu, pokiaľ sa neuplatňuje výnimka.

Časť 1

1. Nový postup pridelovania kapacity elektrického prepojovacieho vedenia v lehote denného trhu vychádza z konceptu tzv. multiregionálneho prepojenia voľného objemu. Celkovým cieľom nového postupu je maximalizovať prínosy obchodu. Zmluvné strany ako prvý krok pri vypracúvaní nového postupu zabezpečia, aby prevádzkovatelia prenosových sústav pripravili náčrty návrhov a analýzu nákladov a prínosov.
2. Multiregionálne prepojenie voľného objemu zahŕňa vypracovanie funkcie prepojenia trhu s cieľom určiť pozície čistej energie (implicitné pridelovanie) medzi:
 - a) ponukovými oblasťami stanovenými v súlade s nariadením (EÚ) 2019/943, ktoré sú elektrickým prepojovacím vedením priamo prepojené so Spojeným kráľovstvom; a
 - b) Spojeným kráľovstvom.
3. Pozície čistej energie v elektrických prepojovacích vedeniach sa vypočítajú prostredníctvom procesu implicitného pridelovania uplatnením osobitného algoritmu na:
 - a) obchodné ponuky a ponuky pre lehotu denného trhu z ponukových oblastí stanovené v súlade s nariadením (EÚ) 2019/943, ktoré sú elektrickým prepojovacím vedením priamo prepojené so Spojeným kráľovstvom;
 - b) obchodné ponuky a ponuky pre lehotu denného trhu z príslušných denných trhov v Spojenom kráľovstve;
 - c) údaje o kapacite siete a schopnostiach systému určené v súlade s postupmi dohodnutými medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav; a
 - d) údaje o očakávaných obchodných tokoch elektrických prepojení medzi ponukovými oblasťami pripojenými k Spojenému kráľovstvu a ostatnými ponukovými oblasťami v Únii, ako ich stanovili prevádzkovatelia prenosových sústav Únie pomocou spoľahlivých metódik.

Tento proces musí byť zlučiteľný s osobitnými charakteristikami jednosmerných elektrických prepojovacích vedení vrátane strát a požiadaviek na lineárne zmeny výkonu.

4. Funkcia prepojenia trhov:
 - a) prináša výsledky v dostatočnom predstihu pred fungovaním príslušných denných trhov zmluvných strán (pre Úniu ide o jednotné prepojenie denných trhov stanovené v súlade s nariadením Komisie (EÚ) 2015/1222¹) aby sa tieto výsledky mohli použiť ako vstupy do procesov, ktoré určujú výsledky na týchto trhoch;
 - b) dosahuje výsledky, ktoré sú spoľahlivé a opakovateľné;

¹ Nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1222 z 24. júla 2015, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia (Ú. v. EÚ L 197, 25.7.2015, s. 24).

- c) je osobitný proces na prepojenie osobitných a samostatných denných trhov v Únii a Spojenom kráľovstve; to znamená, že osobitný algoritmus musí byť odlišný a oddelený od algoritmu použitého pri jednotnom prepojení denných trhov stanovenom v súlade s nariadením Komisie 2015/1222, a pokiaľ ide o obchodné ponuky a ponuky Únie, musí mať prístup iba k tým z ponukových zón, ktoré sú elektrickým prepojovacím vedením priamo prepojené so Spojeným kráľovstvom.
5. Vypočítané pozície čistej energie sa zverejnia po validácii a overení. Ak funkcia prepojenia trhov nie je schopná fungovať alebo dosiahnuť výsledok, kapacita elektrického prepojovacieho vedenia sa prideli záložným prístupom a účastníci trhu sa upovedomia, že sa použije záložný prístup.
6. Náklady na vývoj a vykonávanie technických postupov sa rovnomerne rozdeľia medzi príslušných prevádzkovateľov prenosových sústav alebo iné subjekty Spojeného kráľovstva na jednej strane a príslušných prevádzkovateľov prenosových sústav alebo iné subjekty Únie na druhej strane, pokiaľ Osobitný výbor pre energetiku nerozhodne inak.

Časť 2

Harmonogram vykonávania tejto prílohy od nadobudnutia platnosti tejto dohody je takýto:

- a) do 3 mesiacov – analýza nákladov a prínosov a náčrt návrhov technických postupov;
- b) do 10 mesiacov – návrh technických postupov;
- c) do 15 mesiacov – uvedenie technických postupov do prevádzky.

Príloha 5: Požiadavky náčrtov návrhov a analýza nákladov a prínosov

Ako sa uvádza v časti 1 prílohy ENER-4 k dohode, prvou fázou vývoja nových dojednaní týkajúcich sa denných trhov je vypracovanie náčrtov návrhov a analýzy nákladov a prínosov.

Tieto náčrty návrhov by mali:

- stanoviť celkový návrh riešenia multiregionálneho prepojenia voľného objemu,
- určiť úlohy a povinnosti subjektov priemyslu,
- obsahovať plán vykonávania,
- upozorniť na všetky riziká alebo problémy spojené s vykonávaním spolu s návrhmi, ako ich vyriešiť, a
- posúdiť vplyv rozdielov medzi režimami stanovovania cien uhlíka zmluvných strán na toky cez prepojovacie vedenia.

Pri analýze nákladov a prínosov by sa mal zohľadniť cieľ dojednaní na maximalizáciu prínosov obchodu, čo znamená, že v rámci obmedzení uvedených v prílohe ENER-4 k dohode obchodné opatrenia:

- by mali byť čo najúčinnnejšie a

- za normálnych okolností by mali viesť k tomu, aby boli toky cez elektrické prepojovacie vedenia v súlade s cenami na denných trhoch zmluvných strán.

Príloha I-B

**Predbežné odporúčanie Ministerstva pre podnikanie, energetiku a priemyselnú stratégiu
Spojeného kráľovstva prevádzkovateľovi prenosovej sústavy Spojeného kráľovstva
pre elektrickú energiu z 22. januára 2021 týkajúce sa prípravy technických postupov
na výpočet a pridelovanie prenosových kapacít na zabezpečenie efektívneho obchodovania
prostredníctvom elektrických prepojovacích vedení podľa Dohody o obchode a spolupráci
medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom**

Department for
Business, Energy
& Industrial Strategy

[odosielateľ na Ministerstve
pre podnikanie, energetiku
a priemyselnú stratégiu]

[adresát v PPS Spojeného kráľovstva pre
elektrinu]

V piatok 22. januára 2021

Vážená pani/Vážený pán [adresát],

**Vypracovanie návrhu technických postupov na výpočet a pridelovanie prenosových kapacít
na zabezpečenie efektívneho obchodovania prostredníctvom elektrických prepojovacích
vedení v nadväznosti na Dohodu o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom**

ako iste viete, Dohoda o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej (ďalej len „dohoda“) bola podpísaná 30. decembra 2020 a predbežne ju zmluvné stany vykonávajú od 1. januára 2021. Podľa článku ENER.19 dohody musia Únia a Spojené kráľovstvo zabezpečiť, aby ich prevádzkovatelia prenosových sústav spolupracovali na príprave technických postupov v niekoľkých oblastiach vrátane používania prepojovacích vedení, ak to odporučí Osobitný výbor pre energetiku. Počas rokovaní sa Únia a Spojené kráľovstvo dohodli, že je vhodné, aby sa niektoré z týchto technických postupov vypracovali teraz a pred začiatkom činnosti Osobitného výboru pre energetiku. Od PPS Spojeného kráľovstva pre elektrinu sa preto žiada, aby vypracovali návrh technických postupov na výpočet a pridelovanie prenosových kapacít s cieľom zabezpečiť efektívne obchodovanie prostredníctvom elektrických prepojovacích vedení. Keď sa Osobitný výbor pre energetiku stane funkčným, bude sledovať všetku činnosť súvisiacu s vývojom technických postupov.

Návrh technických postupov by sa mal zaoberať výpočtom kapacity a pridelovaním kapacity vo všetkých relevantných časových rámcoch.

Cieľom tejto žiadosti je uplatniť aspekty článkov ENER.13, ENER.14 a ENER.19 dohody vo vzťahu k efektívnemu využívaniu elektrických prepojuvacích vedení a mala by sa chápať v tomto kontexte. Technické postupy by predovšetkým nemali zahŕňať ani znamenať účasť prevádzkovateľov prepravných sústav Spojeného kráľovstva na postupoch Únie týkajúcich sa pridelovania kapacity a riadenia preťaženia.

PPS Spojeného kráľovstva pre elektrinu by mali vypracovať tieto technické postupy v spolupráci s ENTSO v kontexte spolupráce ustanovenej v memorande o porozumení, ktoré bolo uzavreté s cieľom uplatniť aspekty článku ENER.19 dohody.

Podrobnejšie informácie o tom, čo by sa malo zahrnúť do návrhu technických postupov, sú uvedené v prílohe 2 (výpočet kapacity), prílohe 3 (pridelovanie kapacity) a v prílohe 4.

Konkrétne pokiaľ ide o výpočet kapacity a pridelenie kapacity pre denný časový rámec, žiadame o vypracovanie cieľového modelu denného objemu, ktorý by vychádzal z konceptu tzv. multiregionálneho prepojenia voľného objemu, ktorý je v súlade s článkami ENER.14, ENER.19 a prílohou ENER-4 k dohode; v súlade s týmito ustanoveniami by sa s tým malo začať prednostne. Príloha ENER-4 k dohode je uvedená aj v prílohe 4 k tomuto listu.

V časti 2 prílohy ENER-4 k dohode sa stanovuje lehota prípravy technických postupov pre denný časový rámec. Dátumy uvedené ďalej vychádzajú z tejto lehoty, ktorú sme v súlade s článkom FINPROV.11.3 dohody vypočítali od 1. januára 2021, t. j. od dátumu predbežného vykonávania dohody.

V snahe podporiť prípravu cieľového modelu denného objemu a v súlade s prílohou ENER-4 žiadame dokončiť náčrt návrhov a analýzu nákladov a prínosov s cieľom posúdiť pridanú hodnotu cieľového modelu do 1. apríla 2021. Náčrt návrhov a analýza nákladov a prínosov by sa mali vypracovať v súlade s prílohou 5 k tomuto listu.

Žiadame, aby boli návrhy technických postupov predložené regulačným orgánom Spojeného kráľovstva na vyjadrenie. Predtým žiadame PPS Spojeného kráľovstva pre elektrinu, aby uskutočnili príslušné konzultácie s účastníkmi trhu o návrhu technických postupov. Po prijatí stanoviska Vás žiadame, aby ste ho spolu s návrhom technických postupov predložili Osobitnému výboru pre energetiku v dostatočnom časovom predstihu, aby sa mohli vykonať do 1. apríla 2022.

Pokiaľ ide o výpočet a pridelovanie kapacity pre iné časové rámce, než je denný časový rámec, vyzývame PPS Spojeného kráľovstva pre elektrinu, aby Osobitnému výboru pre energetiku navrhli lehotu na vypracovanie návrhov technických postupov. Kópiu tohto listu odosiadam svojmu partnerovi na Generálnom riaditeľstve Európskej komisie pre energetiku, ktorý zasiela zodpovedajúci list sieti ENTSO pre elektrinu;

Kópiu tohto listu odosiadam svojmu partnerovi na Generálnom riaditeľstve Európskej komisie pre energetiku, ktorý zasiela zodpovedajúci list sieti ENTSO pre elektrinu; táto kópia je súčasťou prílohy 1 k tomuto listu.

S úctou

[podpis odosielateľa]

Kópia

Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre energetiku

Príloha 1

List Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre energetiku sieti ENTSO pre elektrinu.

Príloha 2 Výpočet kapacity

V návrhu technických postupov by sa mali stanoviť podmienky a metódy pridelenia kapacity prepojenia, ktorú možno následne sprístupniť na trhu.

Táto kapacita by sa mala vypočítať koordinovaným spôsobom po celej dĺžke elektrických prepojovacích vedení.

Kapacity by sa mali maximalizovať po celej dĺžke elektrických prepojovacích vedení. Táto požiadavka by mala:

- zohľadniť povinnosti PPS dodržiavať bezpečnostné normy spoľahlivej prevádzky sústavy,
- rešpektovať hranice ponukovej oblasti v rámci EÚ a Spojeného kráľovstva stanovené v príslušných vnútroštátnych rámcoch,
- umožniť PPS EÚ splniť požiadavku poskytovať aspoň 70 % svojich kapacít na hraniciach ponukových oblastí v rámci EÚ, ako sa stanovuje v článku 16 ods. 8 nariadenia (EÚ) 2019/943,
- zabezpečiť nediskrimináciu medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav v Únii a Spojenom kráľovstve pri výpočte kapacity,
- byť podporovaná koordinovaným procesom nápravných opatrení po celej dĺžke elektrických prepojovacích vedení vrátane redispečingu a protiobchodu,
- byť podporovaná dohodou o rozdelení nákladov medzi PPS zmluvných strán v súvislosti s redispečingom a protiobchodom.

Pokiaľ je to technicky možné, PPS zmluvných strán započítavajú požiadavky na kapacitu všetkých tokov elektriny v opačnom smere v elektrických prepojovacích vedeniach tak, aby využili maximálnu kapacitu prepojovacích vedení.

Pokiaľ ide o výpočet kapacity, PPS by mali uverejňovať aspoň:

- ročne: informácie o dlhodobom vývoji prenosovej infraštruktúry a jeho vplyvu na cezhraničnú prenosovú kapacitu,
- mesačne: prognózy prenosovej kapacity dostupnej pre trh zostavené mesiac vopred a rok vopred, pričom zohľadnia všetky relevantné informácie, ktoré sú k dispozícii PPS v čase výpočtu prognózy (napr. vplyv letných a zimných období na kapacitu vedení, údržbu sústavy, dostupnosť výrobných jednotiek atď.),
- týždenne: prognózy prenosovej kapacity dostupnej pre trh zostavené týždeň vopred, pričom zohľadnia všetky relevantné informácie, ktoré sú k dispozícii PPS v čase výpočtu prognózy, ako je predpoveď počasia, plánovaná údržba sústavy, dostupnosť výrobných jednotiek atď.,

- denne: prenosovú kapacitu dostupnú pre trh stanovenú deň vopred a vnútrodenne pre každú trhovú časovú jednotku, pričom zohľadnia všetky určenia zosaldované deň vopred, harmonogramy výroby stanovené deň vopred, predpovede dopytu a plánovanú údržbu sústavy,
- celkovú kapacitu, ktorá už bola pridelená, na trhovú časovú jednotku a všetky relevantné podmienky, za ktorých je možné využívať túto kapacitu (napr. aukčná zúčtovacia cena, záväzky týkajúce sa spôsobu využívania kapacity atď.) s cieľom identifikácie akejkoľvek zostávajúcej kapacity,
- pridelenú kapacitu čo najskôr po každom pridelení, aj s uvedením zaplatených cien,
- celkovú využívanú kapacitu na trhovú časovú jednotku okamžite po určení,
- čo najbližšie k reálnemu času: súhrnné realizované obchodné a fyzické toky na trhovú časovú jednotku vrátane opisu účinkov akýchkoľvek nápravných opatrení, ktoré prijali PPS (ako napríklad krátenie) na vyriešenie problémov sústavy,
- relevantné informácie na posúdenie toho, či kapacita elektrického prepojovacieho vedenia bola vypočítaná a pridelená spôsobom, ktorý je v súlade s dohodou medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom.

Príloha 3 Pridelovanie kapacity

V návrhu technických postupov by sa mali stanoviť podmienky a metodika pridelovania prepojovacej kapacity trhu na tieto časové rámce:

- forwardový,
- denný,
- vnútrodenný.

Pre každý časový rámec by metodika mala:

- zabezpečiť koordinované aukcie pre všetky elektrické prepojovacie vedenia,
- obsahovať pravidlá určenia, obmedzenia, garantovateľnosti, náhrady, prevodu a vrátenia získaných prenosových kapacít, ako aj pravidlá pre záložné postupy a odškodnenie v prípade obmedzenia – zahŕňať pravidlá rozdeľovania príjmu z preťaženia,
- zakázať PPS účtovať vyvolávacie ceny v prípade, že na elektrických prepojovacích vedeniach nedochádza k preťaženiu, pokiaľ sa neuplatňuje výnimka.

Príloha 4 – Cieľový model denného objemu: „multiregionálne prepojenie voľného objemu“

Časť 1

1. Nový postup pridelovania kapacity elektrického prepojovacieho vedenia v lehote denného trhu vychádza z konceptu tzv. multiregionálneho prepojenia voľného objemu. Celkovým cieľom nového postupu je maximalizovať prínosy obchodu. Zmluvné strany ako prvý krok pri vypracúvaní nového postupu zabezpečia, aby prevádzkovatelia prenosových sústav pripravili náčrty návrhov a analýzu nákladov a prínosov.

2. Multiregionálne prepojenie voľného objemu zahŕňa vypracovanie funkcie prepojenia trhu s cieľom určiť pozície čistej energie (implicitné pridelovanie) medzi:
 - a) ponukovými oblasťami stanovenými v súlade s nariadením (EÚ) 2019/943, ktoré sú elektrickým prepojovacím vedením priamo prepojené so Spojeným kráľovstvom; a
 - b) Spojeným kráľovstvom.
3. Pozície čistej energie v elektrických prepojovacích vedeniach sa vypočítajú prostredníctvom procesu implicitného pridelovania uplatnením osobitného algoritmu na:
 - a) obchodné ponuky a ponuky pre lehotu denného trhu z ponukových oblastí stanovené v súlade s nariadením (EÚ) 2019/943, ktoré sú elektrickým prepojovacím vedením priamo prepojené so Spojeným kráľovstvom;
 - b) obchodné ponuky a ponuky pre lehotu denného trhu z príslušných denných trhov v Spojenom kráľovstve;
 - c) údaje o kapacite siete a schopnostiach systému určené v súlade s postupmi dohodnutými medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav; a
 - d) údaje o očakávaných obchodných tokoch elektrických prepojení medzi ponukovými oblasťami pripojenými k Spojenému kráľovstvu a ostatnými ponukovými oblasťami v Únii, ako ich stanovili prevádzkovatelia prenosových sústav Únie pomocou spoľahlivých metódik.

Tento proces musí byť zlučiteľný s osobitnými charakteristikami jednosmerných elektrických prepojovacích vedení vrátane strát a požiadaviek na lineárne zmeny výkonu.

4. Funkcia prepojenia trhov:
 - a) prináša výsledky v dostatočnom predstihu pred fungovaním príslušných denných trhov zmluvných strán (pre Úniu ide o jednotné prepojenie denných trhov stanovené v súlade s nariadením Komisie (EÚ) 2015/1222¹) aby sa tieto výsledky mohli použiť ako vstupy do procesov, ktoré určujú výsledky na týchto trhoch;
 - b) dosahuje výsledky, ktoré sú spoľahlivé a opakovateľné;
 - c) je osobitný proces na prepojenie osobitných a samostatných denných trhov v Únii a Spojenom kráľovstve; to znamená, že osobitný algoritmus musí byť odlišný a oddelený od algoritmu použitého pri jednotnom prepojení denných trhov stanovenom v súlade s nariadením Komisie 2015/1222, a pokiaľ ide o obchodné ponuky a ponuky Únie, musí mať prístup iba k tým z ponukových zón, ktoré sú elektrickým prepojovacím vedením priamo prepojené so Spojeným kráľovstvom.
5. Vypočítané pozície čistej energie sa zverejnia po validácii a overení. Ak funkcia prepojenia trhov nie je schopná fungovať alebo dosiahnuť výsledok, kapacita elektrického prepojovacieho vedenia sa prideli záložným prístupom a účastníci trhu sa upovedomia, že sa použije záložný prístup.

¹ Nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1222 z 24. júla 2015, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia (Ú. v. EÚ L 197, 25.7.2015, s. 24).

6. Náklady na vývoj a vykonávanie technických postupov sa rovnomerne rozdelia medzi príslušných prevádzkovateľov prenosových sústav alebo iné subjekty Spojeného kráľovstva na jednej strane a príslušných prevádzkovateľov prenosových sústav alebo iné subjekty Únie na druhej strane, pokiaľ Osobitný výbor pre energetiku nerozhodne inak.

Časť 2

Harmonogram vykonávania tejto prílohy od nadobudnutia platnosti tejto dohody je takýto:

- a) do 3 mesiacov – analýza nákladov a prínosov a náčrt návrhov technických postupov;
- b) do 10 mesiacov – návrh technických postupov;
- c) do 15 mesiacov – uvedenie technických postupov do prevádzky.

Príloha 5: Požiadavky náčrtov návrhov a analýza nákladov a prínosov

Ako sa uvádza v časti 1 prílohy ENER-4 k dohode, prvou fázou vývoja nových dojednaní týkajúcich sa denných trhov je vypracovanie náčrtov návrhov a analýzy nákladov a prínosov.

Tieto náčrty návrhov by mali:

- stanoviť celkový návrh riešenia multiregionálneho prepojenia voľného objemu,
- určiť úlohy a povinnosti subjektov priemyslu,
- obsahovať plán vykonávania,
- upozorniť na všetky riziká alebo problémy spojené s vykonávaním spolu s návrhmi, ako ich vyriešiť, a
- posúdiť vplyv rozdielov medzi režimami stanovovania cien uhlíka zmluvných strán na toky cez prepojovacie vedenia.

Pri analýze nákladov a prínosov by sa mal zohľadniť cieľ dojednaní na maximalizáciu prínosov obchodu, čo znamená, že v rámci obmedzení uvedených v prílohe ENER-4 k dohode obchodné opatrenia:

- by mali byť čo najúčinnnejšie a
- za normálnych okolností by mali viesť k tomu, aby boli toky cez elektrické prepojovacie vedenia v súlade s cenami na denných trhoch zmluvných strán.

Príloha II

Návrh listu Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre energetiku a Ministerstva pre podnikanie, energetiku a priemyselnú stratégiu Spojeného kráľovstva ich príslušným prevádzkovateľom prenosových sústav pre elektrinu s požiadavkou, aby poskytli doplňujúce informácie v súvislosti s prípravou technických postupov týkajúcich sa pridelovania kapacity a riadenia preťaženia v dennom časovom rámci podľa Dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom

[adresa prevádzkovateľa prenosovej sústavy pre elektrinu EÚ alebo Spojeného kráľovstva]

[dátum]

Predmet: Žiadosť o doplňujúce informácie v súvislosti s prípravou technických postupov týkajúcich sa pridelovania kapacity a riadenia preťaženia v dennom časovom rámci podľa Dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom

Vážený pán/Vážená pani [zástupný text: adresát],

ďakujeme vám za Vašu doterajšiu činnosť zameranú na pokrok vo vykonávaní hlavy dohody o obchode a spolupráci o energetike a najmä za uverejnenie analýzy nákladov a prínosov a náčrtu návrhu podloženého stanoviskom [zástupný text: Vnútroštátne regulačné orgány Spojeného kráľovstva (alebo) agentúra ACER] v apríli 2021.

V nadväznosti na zasadnutie Osobitného výboru pre energetiku 30. marca 2022 a na jeho odporúčanie [zástupný text: Č. X/202x] zo dňa [zástupný text: dátum], [zástupný text: Ministerstvo pre podnikanie, energetiku a priemyselnú stratégiu Spojeného kráľovstva [alebo] Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre energetiku] žiada, aby ste do piatich mesiacov od doručenia tohto listu poskytli odpovede na otázky uvedené v prílohe k tomuto listu, pričom do analýzy, ktorej cieľom je posúdiť praktickú uskutočniteľnosť scenárov, úzko zapojte príslušné strany (napr. energetické burzy, nominovaných organizátorov trhu s elektrinou, klíringové ústavy).

[zástupný text: prevádzkovateľ prenosovej sústavy (alebo) ENTSO pre elektrinu, ktorý uľahčuje činnosť prevádzkovateľov prenosovej sústavy v EÚ,] by si mal ďalej vyžiadať neformálne stanovisko [zástupný text: vnútroštátnych regulačných orgánov Spojeného kráľovstva v oblasti energetiky (alebo) agentúra ACER] k týmto doplňujúcim informáciám a predložiť ich spolu s odpoveďami na otázky uvedené v prílohe.

Otázky v prílohe sa týkajú prípravy technických postupov pridelovania kapacity a riadenia preťaženia v dennom časovom rámci. Všetky informácie, ktoré prípadne budete musieť získať od tretích strán, by sa mali spracúvať výlučne na účely odpovedí na tieto otázky a ich dôvernosť by sa mala chrániť nezverejnením, ak o to tretia strana požiada. [zástupný text: Ministerstvo pre podnikanie, energetiku a priemyselnú stratégiu Spojeného kráľovstva [alebo] Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre energetiku] zabezpečia, aby sa všetky informácie získané

v odpovedi na tento list tiež použili len na tento jediný účel. So všetkými informáciami označenými ako dôverné alebo citlivé z obchodného hľadiska bude zaobchádzať ako s dôvernými a bude ich uchovávať a chrániť pred zverejnením v súlade s platnými zákonmi a inými právnymi predpismi, pokiaľ nezíska od držiteľa práv k nim konkrétne povolenie na ich sprístupnenie.

Vopred Vám ďakujeme za ďalšie úsilie v tejto oblasti.

[podpis]

V kópii: [odosielateľ na Generálnom riaditeľstve Európskej komisie pre energetiku alebo prípadne na Ministerstve pre podnikanie, energetiku a priemyselnú stratégiu Spojeného kráľovstva]

Príloha

Kontext: Nasledujúce otázky sa týkajú možností, ktoré stanovili prevádzkovatelia prenosových sústav Spojeného kráľovstva a EÚ v analýze nákladov a prínosov uverejnenej v apríli 2021. Treba poznamenať, že v bode 3 prílohy 29 k dohode o obchode a spolupráci sa vyžaduje, aby sa pozície čistej energie v elektrických prepojovacích vedeniach počítali prostredníctvom procesu implicitného pridelovania uplatnením osobitného algoritmu vrátane obchodných ponúk a ponúk pre lehotu denného trhu z príslušných denných trhov v Spojenom kráľovstve. V analýze nákladov a prínosov prevádzkovateľov prenosových sústav v Spojenom kráľovstve a EÚ sa zistilo, že na efektívne vykonávanie multiregionálneho prepojenia voľného objemu je veľmi žiadaná jednotná cena vo Veľkej Británii pri všetkých možnostiach návrhu multiregionálneho prepojenia voľného objemu. V septembri 2021 začalo Ministerstvo pre podnikanie, energetiku a priemyselnú stratégiu Spojeného kráľovstva konzultáciu, aby zistilo názory na súčasné dojednania na obchodovanie s elektrinou na veľkoobchodnom trhu s elektrinou vo Veľkej Británii a na naše návrhy na podporu efektívneho cezhraničného obchodovania. Ministerstvo pre podnikanie, energetiku a priemyselnú stratégiu Spojeného kráľovstva konkrétne stanovilo všeobecný prístup týkajúci sa prepojenia konkrétnych každodenných denných aukcií, ktoré by sa používali ako „príslušné denné trhy“ na účely prílohy 29 k dohode o obchode a spolupráci s cieľom získať názory zainteresovaných strán na to, či sa takto má postupovať, a ak áno, ako postupovať v praxi. Táto konzultácia sa skončila v novembri 2021 a vláda Spojeného kráľovstva včas uverejní odpoveď.

1. Pokiaľ ide o možnosť knihy predbežných objednávok, ktorú určili prevádzkovatelia prenosových sústav:
 - a) Aký podiel objednávok na jednotné prepojenie denných trhov sa zvyčajne zadáva počas záverečných 15 minút pred uzávierkou, v akom rozpätí sa tento podiel zvyčajne pohybuje a existujú konkrétne faktory ovplyvňujúce čas, kedy účastníci trhu zadávajú svoje objednávky, a mohli by sa tieto faktory zmeniť zavedením možnosti knihy predbežných objednávok?
 - b) Do akej miery by podiel objednávok zadaných počas posledných 15 minút pred uzávierkou jednotného prepojenia denných trhov ovplyvnil toky prepojovacích vedení tak, aby boli v súlade s cenami na denných trhoch zmluvných strán?

- c) Zmiernila by táto možnosť v plnej miere niektoré z problémov s načasovaním zisteným pri možnostiach spoločnej knihy objednávok alebo by im naďalej čelila? Všetky prevádzkové vplyvy a riziká by sa mali v plnej miere vysvetliť a zdôvodniť.
- d) Zmierňujú požiadavky článku 305 (Zákaz zneužitia trhu na veľkoobchodných trhoch s elektrinou a plynom) dohody o obchode a spolupráci riziká manipulácie s trhom, ktoré podľa zistenia vyplývajú z možnosti knihy predbežných objednávok, dostatočným spôsobom? Akékoľvek zvyškové riziká manipulácie s trhom by sa mali úplne vysvetliť a odôvodniť.
- e) Existujú ďalšie opatrenia, požiadavky alebo povinnosti vrátane opatrení, požiadaviek alebo povinností regulačných orgánov alebo účastníkov trhu, prevádzkovateľov prenosových sústav alebo prevádzkovateľov trhu, ktoré by sa mohli zaviesť s cieľom ďalej zmierniť riziko manipulácie s trhom identifikované v prípade možnosti knihy predbežných objednávok? Akékoľvek zvyškové riziká manipulácie s trhom by sa mali úplne vysvetliť a odôvodniť.

2. Pokiaľ ide o možnosti spoločnej knihy objednávok, ktoré určili prevádzkovatelia prenosových sústav:

- a) Aké sú všetky možnosti, ktoré by mohli umožniť, aby sa výpočtové procesy MCO multiregionálneho prepojenia voľného objemu vykonávali medzi uzávierkou jednotného prepojenia denných trhov o 12.00 hod. SEČ a uverejnením výsledkov jednotného prepojenia denných trhov o 13.00 hod SEČ vrátane akýchkoľvek možností, ktoré by umožnili, aby sa výpočtové procesy MCO multiregionálneho prepojenia voľného objemu vykonávali súbežne s aspektmi jednotného prepojenia denných trhov?

Aké sú výhody/nevýhody medzi týchto možnosťami vrátane:

- 1) potenciálnych vplyvov na prevádzku jednotného prepojenia denných trhov a záložných prístupov (t. j. riziká oddelenia jednotného prepojenia denných trhov),
- 2) vplyvu na prevádzkovateľov prenosových sústav, prevádzkovateľov trhu a účastníkov trhu.

Všetky prevádzkové vplyvy a riziká by sa mali v plnej miere vysvetliť a zdôvodniť.

- b) Pokiaľ ide o ďalšie možnosti spoločnej knihy objednávok, ktoré určili PPS v analýze nákladov a prínosov (zmena načasovania uzávierky jednotného prepojenia denných trhov a/alebo uverejnenia výsledkov jednotného prepojenia denných trhov), aké sú výhody/nevýhody týchto možností vrátane:

- 1) vplyvu na prístupy pred (napr. výpočet kapacity) a po jednotnom prepojení denných trhov (napr. vnútrodenné/vyrovnávacie trhy);
- 2) vplyvu akéhokoľvek predĺženia času medzi uzávierkou jednotného prepojenia denných trhov a výsledkami jednotného prepojenia denných trhov na prevádzkovateľov prenosových sústav, prevádzkovateľov trhu a účastníkov trhu.

Všetky prevádzkové vplyvy a riziká by sa mali v plnej miere vysvetliť a zdôvodniť.

3. Pokiaľ ide o možnosti knihy predbežných objednávok a spoločnej knihy objednávok:
- a) Aké sú jednotlivé postupy potrebné na vykonanie výpočtu multiregionálneho prepojenia voľného objemu MCO a aké časové rozpätie by bolo potrebné pre každý z týchto postupov? Akékoľvek rozpätie potenciálneho časového rámca by sa malo v plnej miere vysvetliť a zdôvodniť.
- b) Uveďte náčrt návrhu metodiky hraničnej ponukovej oblasti na stanovenie presnej a spoľahlivej prognózy. Pri stanovovaní tohto náčrtu uveďte:
- 3) kľúčové otázky, zásady a parametre (vrátane vstupných údajov, výstupov a použitia výstupov pri multiregionálnom prepojení voľného objemu), ktoré je potrebné riešiť a stanoviť v metodike hraničnej ponukovej oblasti, a
 - 4) časový plán, v rámci ktorého by sa táto metodika mohla stanoviť a byť funkčná;
 - 5) predbežné kvalitatívne posúdenie výkonnosti navrhovanej metodiky hraničnej ponukovej oblasti v spojení s multiregionálnym prepojením voľného objemu v porovnaní s výsledkami pridelovania kapacity prostredníctvom explicitných aukcií s cieľom zabezpečiť efektívnejšie obchodné dojednania a najmä za akých podmienok navrhovaná metodika v spojení s multiregionálnym prepojením voľného objemu prekonáva explicitné aukcie.
- c) Vykonávanie
- 1) Aké podrobné kroky sú potrebné na vykonávanie všetkých aspektov možností knihy predbežných objednávok a spoločnej knihy objednávok vrátane postupov testovania a overovania výkonnosti multiregionálneho prepojenia voľného objemu pred plnou prevádzkou, úloh a zodpovedností prevádzkovateľov prenosových sústav, prevádzkovateľov trhu a účastníkov trhu, ako by sa tieto aspekty mohli vykonať v čo najkratšom čase a ako by mohla štruktúra a obsah technických postupov najlepšie podporiť účinné vykonávanie?
 - 2) Uveďte realistický časový plán vykonávania každej možnosti (takýto časový plán by mal zohľadňovať súčasný a stanovený budúci vývoj a zahŕňať všetky potrebné kroky, ako sú konzultácie so zainteresovanými stranami, zavedenie nových informačných systémov pre multiregionálne prepojenie voľného objemu MCO, fázy testovania, procesy riadenia atď.).
 - 3) Aké sú očakávané priame náklady na zavedenie a prevádzku multiregionálneho prepojenia voľného objemu v prípade rôznych úloh a funkcií potrebných pre multiregionálne prepojenie voľného objemu?